

Sygn. akt VIII Gz 174/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Kala

Sędziowie: SO Marek Tauer

SO Artur Fornal

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2018 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **P. O.**

przeciwko (...)

w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 15 czerwca 2018 r., sygn. akt VIII GC 1266/16

p o s t a n o w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Elżbieta Kala Marek Tauer Artur Fornal

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z 15 czerwca 2018 r., Sąd Rejonowy w Bydgoszczy na podstawie art. 288 k.p.c. w zw. z art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym, przyznał biegłemu sądowemu M. M. wynagrodzenie w wysokości 3.991,58 zł za wydanie opinii w sprawie.

Sąd Rejonowy wskazał, że analiza czasu i nakładu pracy i stopnia skomplikowania sprawy, przy uwzględnieniu kwalifikacji biegłego prowadziła do uznania żądanego wynagrodzenia za uzasadnione.

Pozwany wniósł zażalenie na powyższe postanowienie zaskarżając je częściowo – w zakresie kwoty 3.492 zł przyznanego wynagrodzenia, uznając przyznane wynagrodzenie za rażąco wygórowane w stosunku do wymaganego i poświęconego nakładu czasu pracy, jak i w stosunku do merytorycznej wartości opinii.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez przyznanie biegłemu wynagrodzenia w kwocie 500 zł oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Uzasadniając zażalenie pozwany zarzucił brak podania w uzasadnieniu postanowienia jakichkolwiek stawek, zestawienia godzinowego oraz opisu czynności biegłego, które pozwoliłyby na rachunkowe sprawdzenie wyliczenia wysokości wynagrodzenia. Podał, że Sąd ograniczył się do powtórzenia ustawowych i nieweryfikowalnych formuł, chociaż treść opinii składającej się z 3 stron (łącznie 34 linijki tekstu) w sposób oczywisty świadczy, że żądane przez biegłego wynagrodzenie było wygórowane. Biegły nie dokonał żadnych własnych analiz i nie sprawdził w żaden obiektywny sposób, czy czynności pozycjonowania były faktycznie wykonywane. Oparł się wyłącznie na analizie materiałów dostarczonych przez powoda. W ocenie pozwanego opinia nie zawiera jakichkolwiek wiadomości specjalnych, nie ma też uzasadnienia, stanowi wyłącznie powtórzenie argumentacji powoda.

Sąd zważył, co następuje.

Zażalenie należało uznać za uzasadnione, jednak, jego kontrola instancyjna skutkowałą uchYLENIEM zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Powtórzyć należy podane w uzasadnieniu Sądu Rejonowego kryteria określenia wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia za sporządzoną opinię. Otóż zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018, poz. 300 t.j.) biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii. Stosownie zaś do art. 89 ust. 2 wymienionej ustawy wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 - na podstawie złożonego rachunku.

Jednocześnie wymaga podkreślenia, iż zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. motywy podjętego rozstrzygnięcia powinny być wyjaśnione w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli instancyjnej po jego zaskarżeniu. Uzasadnienie orzeczenia umożliwia bowiem sprawowanie nadzoru judykacyjnego przez sąd wyższej instancji.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, dokonanie rozważań dotyczących nakładu pracy biegłego, czasu rzeczywiście niezbędnego do wykonania zlecenia, uwzględnienia stopnia skomplikowania przedmiotu opinii, czy jej zakresu, jest w myśl art. 90 u.k.s.c. niezbędne do prawidłowej oceny wniosku biegłego i ustalenia właściwej wysokości wynagrodzenia za sporządzoną przez niego opinię, zaś ich brak uniemożliwia w istocie kontrolę merytoryczną postanowienia w postępowaniu zażaleniowym (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 7 września 2012 r. (sygn. akt I ACz 583/12, LEX nr 1217750). W postanowieniu z dnia 28 sierpnia 2012 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie (sygn. akt I ACz 1206/12, LEX nr 1216294) stwierdził, że treść karty pracy obejmująca szczegółowe wymienienie czynności, jakich biegły dokonał w związku z opracowaniem opinii, jak również czasu poświęconego na każdą z tych czynności, zobowiązuje sąd do konkretnego ustosunkowania się do tych danych.

Podstawowym warunkiem przyznania biegłemu wynagrodzenia za sporządzoną opinię jest skorzystanie przez sąd z jego usług (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 1973r., sygn. akt II Cz 64/73, Lex nr 7260). Sąd może przy tym skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze, dodatkowe, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, jaką trzeba poświęcić na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, podany, zatem w rachunku czas poświęcony na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż — opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym — można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu niż podaje w rachunku. W przeciwnym wypadku biegłemu należy się wynagrodzenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959r., sygn. akt I Cz 82/59, OSNCK 1961 r., Nr 2, poz. 41). Kryteria te, z natury swej

ocenne, powinny pozwolić na ustalenie, czy prawdopodobnym jest wykonywanie konkretnej opinii przez biegłego w czasie wynikającym z karty pracy. Przy ustalaniu wynagrodzenia biegłego nie ma innej możliwości zweryfikowania prawdziwości oświadczenia, jak doświadczenie życiowe.

Pamiętać trzeba, że przy ustalaniu wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu lecz czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez osobę dysponującą niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1988r., sygn. kat IV PZ 66/88 (Biuletyn SN 1988, nr 10, str. 11).

Mając powyższe uwagi na względzie Sąd Okręgowy po lekturze uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wskazuje, iż Sąd Rejonowy nie dokonał rozważań dotyczących nakładu pracy biegłego i czasu rzeczywiście niezbędnego do wykonania przez biegłego zlecenia, a także stopnia skomplikowania przedmiotu opinii. W szczególności należy przy tym podkreślić, iż w przedmiotowym uzasadnieniu Sąd Rejonowy nie ustosunkował się konkretnie do poszczególnych czynności opisanych w karcie pracy biegłego (k. 296 akt), które ten miał dokonać w związku z opracowaniem opinii, jak również do czasu poświęconego na każdą z tych czynności, nie zweryfikował co mieści się pod pojęciami i czy w świetle zleconego zadania oraz zakresu materiału podlegającego weryfikacji, wymagały czasu określonego przez biegłego łącznie na 122 godziny (trzy tygodnie robocze, po 8 godzin pracy dziennie). Nie wiadomo nawet, czy Sąd Rejonowy w ogóle analizował kartę pracy biegłego, ograniczył się bowiem do zacytowania przepisów regulujących przyznanie biegłemu wynagrodzenia.

Dokonanie powyższych rozważań jest natomiast niezbędne do prawidłowej oceny wniosku biegłego i ustalenia właściwej wysokości wynagrodzenia za sporządzoną przez niego opinię. Samo stwierdzenie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, iż wynagrodzenie w kwocie 3.951,58 zł jest uzasadnione przy uwzględnieniu zakresu przedmiotowego opinii, nakładu pracy oraz kwalifikacji biegłego oczywiście nie spełnia powyższych wymogów. W następstwie wyżej wymienionych braków w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia nie jest możliwe odczytanie motywów rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego, co oznacza iż nie jest możliwa kontrola merytoryczna zaskarżonego postanowienia w postępowaniu zażaleniowym. Zatem Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy i w ocenie Sądu Okręgowego celowym jest uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznawaniu wniosku biegłego o przyznanie mu wynagrodzenia za sporządzoną opinię rzeczą Sądu Rejonowego będzie dokonanie stosownej analizy opinii, rachunku i karty pracy biegłego według wskazanych powyżej kryteriów, a także pod kątem rzetelności dokonanej przez biegłego analizy dostarczonych mu danych i tym samym przydatności przedmiotowej opinii do rozstrzygnięcia sprawy. Sporządzając uzasadnienie postanowienia, Sąd dokona tego w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli instancyjnej, bacząc jednocześnie na podniesione w zażaleniu argumenty skarżącego.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę w tym zakresie Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania oraz na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. pozostawił temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Elżbieta Kala Marek Tauer Artur Fornal